

1. Základná štruktúra projektu EIB

1.1. Použitie úverových zdrojov

Optimálne využitie úverových zdrojov EIB pri realizácii akcií zaradených do projektu a ich rozdelenie v rámci ťažiskových odvetví činnosti KSK bolo základnou filozofiou pri implementácii tohto projektu v rokoch 2007 – 2010. Tomuto členeniu bolo prispôsobené aj celkové hodnotenie projektu v jednotlivých rokoch:

Tab. č. 1
v mil.SKK/EUR na 2 d.m.

Odvetvie	Celkový náklad projektu		z toho úverové zdroje EIB	
	v mil. EUR	v mil SKK	v mil. EUR	v mil. SKK
Doprava: cesty	81,572	2 457,43	33,338	1 004,33
technológia	2,998	90,31	2,998	90,31
Školy	9,424	283,91	5,511	166,02
Kult. histor. budovy	8,426	253,85	4,625	139,33
Spolu	102,42	3 085,50	46,471	1 400,00

Poznámka: Celkový náklad : výška úveru = 1,20 : 1

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že úverové zdroje sú plne vyčerpané v rozsahu stanoveného úverového limitu 1,4 mld. SKK (46,471 mil. €). Vykazované čerpanie úverových zdrojov je potrebné hodnotiť aj v mene SKK, v súlade s podmienkami úverovej zmluvy.

Podiel čerpania úverových zdrojov na celkovom náklade projektu v pomere 1:1, ktorý bol stanovený ako jedna zo základných podmienok úverovej zmluvy bol dodržaný, resp. mierne prekročený v prospech vlastných zdrojov KSK. Tieto boli vynaložené v podiele 1,20, čo je o takmer 20 % vyšší objem vlastných zdrojov oproti úverovým zdrojom, tak ako je uvedené v predchádzajúcom tabuľkovom prehľade.

Najvyšší rozsah úverového limitu až 78,2 % pripadá na odvetvie dopravy. Je to v súlade so strategickým zameraním prijatým pri stanovení základných podmienok čerpania tohto úveru, vzhľadom na kritický stav ciest II. a III. triedy vo vlastníctve KSK a nedostatok kapitálových investícií potrebných na ich rekonštrukciu a údržbu.

1.2 Čerpanie úveru podľa jednotlivých tranží

Čerpanie úverového limitu vo výške 1,4 mld. SKK bolo rozložené do siedmich samostatných úverových tranží, v rámci ktorých má každá tranža osobitne stanovené úverové podmienky, t.j. menu čerpania, úrokovú sadzbu, termín čerpania a samostatný splátkový plán. Termín čerpania ostatnej – 7. tranže úveru bol EIB stanovený do 31. 3. 2010. Tento termín bol zo strany KSK rešpektovaný. Po dočerpaní tejto tranže bolo celkové čerpanie úverového limitu vo výške 1,4 mld. SKK aj ukončené.

Prehľad čerpania úveru podľa jednotlivých tranží

Tab. č. 2

Úverový limit: 1 400 000 000 SKK			
Priebeh čerpania		v SKK	v EUR
Tranža č.	1	100 000 000,00	3 319 391,89
	2	254 674 695,00	7 609 271,12
	3	110 000 000,00	3 630 123,42
	4	380 000 000,00	12 467 600,64
Čerpanie spolu do 31.12.2008:		844 674 695,00	27 026 387,07
Nečerpaný limit k 31.12.2008		555 325 305,00	18 433 423,12
Tranža č.	5	235 735 950,00	7 825 000,00
	6	156 052 680,00	5 180 000,00
	7	163 536 674,91	5 428 423,12
Čerpanie spolu po 31.12.2008:		555 325 304,91	18 433 423,12
Čerpanie úveru celkom		1 400 000 000,00	45 459 810,19

Úverový limit 1,4 mld. SKK prepočítaný aktuálnym kurzom v deň čerpania príslušnej tranže predstavuje celkovú hodnotu úveru v sume 45 459 810,19 €. Tento zostatok úveru je nižší oproti priebežne vynaloženým nákladom na akcie zaradené do projektu, aj oproti prepočtu konverzným kurzom platným od 1. 1. 2009. Nižšie čerpanie úveru - a to až o sumu 1 011 676,23 € je spôsobené kurzovými rozdielmi. Konkrétne čerpanie 2. – 4. tranže bolo realizované v mene EUR, a to pri aktuálnom kurze platnom v čase čerpania, t.j. pred zavedením eura. Tento obchodný kurz bol značne vyšší než konverzný kurz platný dňom 31.12. 2008, čím došlo k relatívne nižšiemu zostatku úveru, ktorý bol následne premietnutý do splátkových plánov. **Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie KSK o čerpaní niektorých tranží v mene EUR ešte pred dátumom konverzie prinieslo výhodu pre KSK spočívajúcu v nižšom zostatku splácaného úveru po prepočte konverzným kurzom.**

Ďalším krokom, ktorým KSK priebežne zhodnocoval čerpané úverové zdroje EIB, resp. kompenzoval výšku úrokových nákladov, boli výnosové úroky dohodnuté s komerčnými bankami. Využívanie termínovaných úložiek umožňoval systém ich čerpania v zmysle podmienok úverovej zmluvy a to stanovením minimálnej výšky čerpania v sume 100 mil. Sk, resp. jej protihodnote v €. **Celková výška úrokových výnosov vyplývajúcich z týchto termínovaných úložiek predstavuje od začiatku čerpania úveru hodnotu 128 445,- €, čo je v prepočte 3 869 543,- SKK.**

Priemerná úroková sadzba všetkých siedmich úrokových tranží od začiatku čerpania úveru k 30. 6. 2011 predstavuje 3,158 % p.a. Táto sadzba zahrňuje priemer pohyblivej úrokovej miery EURIBOR + maržu EIB, fixnú úrokovú sadzbu dohodnutú pre dve úverové tranže úveru a úrokové swapy, ktorými boli zaistované predpokladané nárasty úrokových sadzieb. Po zohľadnení prijatých úrokových výnosov sa priemerná úroková miera ešte mierne znižuje, až na 3,056 % p.a.

2. Priebeh realizácie projektu

2.1 Dopravná infraštruktúra

V období 2007 – 2010 boli v rámci projektu EIB realizované najmä akcie z oblasti dopravnej infraštruktúry. Ich podiel na celkových nákladoch projektu v sume 3 085,50 mil. SKK (102,42 mil. €) predstavuje cca 79,64 %. Z úverových zdrojov EIB boli zrekonštruované cesty II. a III. triedy v hodnote 1 004,33 mil. SKK, čo je 33,34 mil. €. Z ostatných zdrojov zahrnutých do projektu EIB (PPP, rozpočet KSK) bol realizovaný objem 1 453,10 mil. SKK, to je 48,23 mil. €. Okrem stavebných prác zrealizovaných na rekonštrukciách ciest bola z úverových zdrojov obstaraná aj technológia pre SC KSK v celkovej výške 90,31 mil. SKK, t.j. 3,0 mil. € **V rámci celého projektu EIB (úverové a ostatné zdroje spolu) predstavuje tak objem zrealizovaných prác a dodávok v oblasti dopravnej infraštruktúry hodnotu 2 547,74 mil. SKK, čo je 84,57 mil. €.** Celkový rozsah cestných stavieb je podrobne členený podľa akcií a je uvedený v samostatnej prílohe tohto materiálu (príloha č. I). Tento detailný prehľad je zároveň dôležitou súčasťou Reportu pre EIB, prostredníctvom ktorého je Projekt EIB sledovaný a hodnotený. **Z uvedeného prehľadu vyplýva aj celkový rozsah zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy, ktorý za obdobie implementácie projektu EIB predstavuje rozsah 537 km ciest.** Ďalší rozsah zrealizovaných ciest (cca 62 km) pribudol v rámci projektov EÚ na ktorých úver EIB participoval formou kofinancovania (5 %) a pri prefinancovaní neoprávnených nákladov (9 %). Tieto akcie boli realizované v priebehu roka 2010. **Celková dĺžka upravených ciest tak predstavuje 599 km.** Podrobnejšie členenie je v nasledujúcom prehľade:

Tab. č. 3

Dĺžky upravených ciest	
Zdroje EIB v roku 2007	52,794 km
Zdroje EIB v roku 2008	81,545 km
Zdroje EIB v roku 2009	86,268 km
Spolu zdroje EIB	220,607 km
Vlastné zdroje KSK	316,381 km
ROP 2010	
Cesty KSK 1 – Napojenie Smolníckej Huty a Ploského	17,762 km
Cesty KSK 3 – Nižný Žipov – Zemplínsky Branč	10,241 km
Cesty KSK 4 – Napojenie obcí na Michalovce a Sobrance	27,321 km
HU/SK 2010	
Hoska – Holloháza – Skároš	6,579 km
Spolu:	598,891 km

2.1.1 Spolufinancovanie projektov EÚ

Na akcie dopravnej infraštruktúry, ktoré boli zaradené do projektu EIB dodatočne v roku 2010 bola schválená alokácia zdrojov č. 4. Jedná sa o akcie spolufinancované zo zdrojov EÚ, financované v rámci jednotlivých ROP. Z úverových zdrojov boli hradené iba náklady na 5 % kofinancovanie a neoprávnené náklady. Jedná sa o tieto akcie:

- Cesty KSK 1 – Napojenie Smolníckej Huty a Ploského
- Cesty KSK 3 – Nižný Žipov – Zemplínsky Branč
- Cesty KSK 4 – Napojenie obcí na Michalovce a Sobrance

Projekty cezhraničnej spolupráce:

- Hoska – Holloháza – Skároš

Celkové náklady týchto projektov predstavujú cca 8,97 mil. € (v prepäťte 270,23 mil. SKK).

V projektoch cezhraničnej spolupráce bola pôvodne zaradená aj ďalšia cesta Kékabad – Kéked – Trstné (ref. č. 130), ktorej realizácia bola odsunutá vzhľadom na opakovanie verejného obstarávania. Z tohto dôvodu zároveň KSK požiadal riadiaci orgán programu HUSK (Maďarsko/Slovensko) o predĺženie termínu ukončenia projektu na 30. 6. 2012. Na základe toho v rámci implementácie projektu EIB zatiaľ nedošlo k plneniu. Spolufinancovanie tohto projektu bude teda zabezpečené z iných zdrojov KSK.

S použitím úverových zdrojov na krytie nákladov na kofinancovanie a neoprávnených nákladov sa uvažovalo z dôvodu obmedzených možností v oblasti kapitálových výdavkov v rozpočte KSK v roku 2010 a z dôvodu nevyhnutnosti pokračovať v rekonštrukcii dopravnej infraštruktúry. Keďže sa vyskytli možnosti využitia nenávratných zdrojov financovania v oblasti čerpania fondov EÚ, na čo KSK zareagovalo podaním projektov v rámci príslušných výziev. Celková výška úverových zdrojov čerpaných na tieto akcie predstavuje 2,321 mil. € čo je 29,55 mil. SKK, je to 10,94 % z celkových rozpočtových nákladov týchto akcií.

V roku 2010 boli v oblasti dopravy plánované ďalšie dodávky technológie pre SC KSK v hodnote cca 753 tis. €. Jedná sa o obstaranie prídavných zariadení (nadstavieb a radlíc) pre čistiacu techniku. Zabezpečenie týchto prídavných zariadení súvisí s čerpaním eurofondov, ktoré budú čerpané formou nenávratného finančného príspevku poskytnutého Ministerstvom životného prostredia SR. Sú určené na nákup podvozkov na zabezpečenie zimnej údržby ciest. Z dôvodu časovo náročného procesu verejného obstarávania pri čerpaní prostriedkov NFP, ktoré podlieha kontrole riadiaceho orgánu (MŽP SR) došlo k predĺženiu celkového termínu ukončenia procesu verejného obstarávania oproti plánovaného termínu 11/2010. K potvrdeniu zmluvy na nákup vozidiel, ktorý bol podmienený úspešným ukončením administratívnej kontroly zo strany MŽP SR došlo až dňa 5. 5. 2011.

2.1.2 Zhrenutie

Riziko financovania ciest II. a III. triedy spočíva v tom, že dopravná infraštruktúra pohlcuje každoročne značný objem finančných zdrojov. Napriek investíciám v rokoch 2006 - 2010 (úver , PPP, vlastné zdroje KSK) v sume 2 457,43 mil. SKK (81,58 mil. €) a kvalitatívnemu zlepšeniu stavu ciest , zostáva ešte v nevyhovujúcom a havarijnom stave 21,0 % ciest vo vlastníctve KSK. Na tomto stave má výrazný podiel najmä povodňová situácia, ktorá spôsobila na cestách II. a III. triedy značné škody v priebehu roka 2010 a to hlavne v okrese Spišská Nová Ves.

Dôležitý je však výsledný efekt celého Projektu EIB. Prostredníctvom úverových zdrojov a zdrojov PPP využívaných v rámci tohto projektu bolo v hodnotenom období zrekonštruovaných 537 km ciest. Ďalšie finančné zdroje na krytie potrieb v tejto oblasti sú čerpané z fondov EÚ. Pri ich zabezpečovaní taktiež participujú úverové prostriedky EIB vo výške 5 % kofinancovania a na krytie neoprávnených nákladov (do 10 % nákladov). Prostredníctvom nich bolo zrekonštruovaných ďalších 62 km ciest. Takto štrukturované zdroje - úver a následné čerpanie nenávratných prostriedkov z EÚ fondov umožnili pokryť potrebu kapitálových výdavkov v oblasti dopravnej infraštruktúry v období predchádzajúcich 6 rokov, čím sa zvýšil podiel ciest vo veľmi dobrom stave zo 14,2 % v roku 2004 na 39,9 % ku koncu roka 2010.

Pre budúce obdobie je však nevyhnutné uvažovať so systémovým a finančným riešením havarijného stavu ciest (napr. po povodniach), ktoré sa každoročne opakujú. Tieto zdroje bude potrebné zabezpečiť z iných než úverových zdrojov (štátne dotácie, fondy EÚ a pod.), s cieľom neprekročenia limitu úverovej zadlženosti v zmysle Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Nevyhnutné je tiež zintenzívnenie tvorby rezervného fondu v rozpočte KSK.

3. Rekonštrukcia historických a kultúrnych budov

3.1 Doterajší priebeh výstavby

V oblasti rekonštrukcie historických a kultúrnych budov boli v priebehu implementácie Projektu EIB realizované nasledujúce stavby:

Rekonštrukcia Divíznej budovy so zateplením stropu podkrovia a rekonštrukcia severnej a východnej fasády

Práce sa začali v januári 2009 podľa harmonogramu zmluvy o dielo. Od odovzdania stavby až do marca 2010 zhotoviteľ stavby EUROBUILDING, a.s., Bratislava realizoval sedlovú časť strechy bez ozdobných prvkov a rekonštrukciu severnej a východnej fasády. Rekonštrukciu kopúl vrátane ozdobných ornamentálnych klampiarskych prvkov, vyrobených ručne, realizovala špecializovaná firma v priebehu roka 2010. Verejným obstarávaním sa jediným zhotoviteľom stala firma EUROBUILDING, a.s., Bratislava. Počas realizácie stavby však dochádzalo k nedodržaniu harmonogramu postupu prác, ako aj k nedodržaniu ceny prác (firma nebola ochotná za nimi spracovanú víťaznú ponuku zrealizovať všetky ocenené práce). Na základe uvedeného bol s firmou ukončený zmluvný vzťah. Firma EUROBUILDING, a.s. tak zrealizovala len sedlovú časť strechy bez ozdobných prvkov kopúl a rekonštrukciu

(reštaurátorstvo) severnej a východnej fasády. Vzhľadom na uvedené, bolo uskutočnené nové verejné obstarávanie na dokončenie prác a zabezpečená víťazná firma Štefan Potošňák, ktorá práce na Divíznej budove ukončila a tak bola stavba prevzatá v decembri 2010. Počas realizácie stavby vykonával odborný dohľad Krajský pamiatkový úrad Košice. Kolaudačné rozhodnutie bolo vydané 18. 4. 2011.

Rekonštrukcia historickej účelovej budovy Východoslovenského múzea na Námestí Maratónu mieru 2, Košice (I. etapa)

Výstavba zahrňovala kompletnú výmenu dreveného krovu so zateplením. Strešná konštrukcia bola tvorená dreveným väznicovým krovom s plnými väzbami. Strešná krytina je plechová - RHEINZINK bridlicovo šedá. V rámci tejto investičnej akcie došlo aj k realizácii osobného výťahu s rozmermi vyhovujúce pre imobilných ľudí. Práce boli realizované od septembra 2008 do júla 2010.

Rekonštrukcia historickej účelovej budovy Východoslovenského múzea na Námestí Maratónu mieru 2, Košice – nové výstavné depozitné a administratívne priestory (II. etapa)

Cieľom výstavby bolo zabezpečiť využívanie nových priestorov v podkroví budovy vytvorením 3. a 4. nadzemného podlažia. Na 3. nadzemnom podlaží v úrovni pôvodného podkrovia vznikli nové výstavné a depozitné priestory vrátane sociálnych hygienických priestorov pre návštevníkov. Na 4. nadzemnom podlaží sú nové administratívne priestory – kancelárie, zasadacia miestnosť a sociálne hygienické priestory pre pracovníkov múzea. Vytvorením nových výstavných, depozitných a kancelárskych priestorov sa zvýšili úžitkové a kvalitatívne vlastnosti pôvodných výstavných a reprezentačných priestorov historickej budovy múzea. Práce boli realizované od mája 2010 do decembra 2010. Stavbu realizovala firma PEhAES, a.s. Prešov.

3.2 Zhrnutie

Rekonštrukcie historických a kultúrnych budov (Divízna budova, Východoslovenské múzeum) boli pri oboch stavbách riešené v dvoch etapách. Významným prínosom v tejto kategórii je hlavne realizácia I. a II. etapy Východoslovenského múzea Košice, vzhľadom ku konaniu významnej akcie – Košice EHMK 2013. Ďalšie etapy realizácie výstavby súvisiacej s Východoslovenským múzeom sa budú financovať prostredníctvom zdrojov ROP, konkrétne OP 3.1. – Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov. Schválená výška je 2 490 tis. €, z toho spolufinancovanie KSK bude predstavovať 124 tis. €. V rámci prioritnej osi 7 - EHMK je schválená výška cca 3,5 mil. €, určená na dokončenie rekonštrukcie budovy a vybudovanie Otvorenej zóny. Termín ukončenia 12/2012 je cieľovým pre ukončenie akcií financovaných zo zdrojov EÚ. Tým by sa rekonštrukcia tejto budovy komplexne zavŕšila.

Ako z uvedeného vyplýva, aj v tomto prípade sa jedná o kumuláciu viacerých finančných zdrojov. Na základe toho je možné konštatovať, že štruktúrované finančné zdroje sú v súčasnosti najvhodnejšou možnosťou pre realizáciu tak významných, rozsiahlych a finančne náročných stavieb.

4. Rekonštrukcia škôl a školských zariadení

4.1 Doterajší priebeh výstavby

V oblasti školstva boli z úverových zdrojov ukončené 4 rekonštrukcie škôl (Hotelová akadémia Košice, Gymnázium P. Horova Michalovce, SOŠ Pribeník, Rekonštrukcia telocvične SOŠ Ostrovského 1, Košice). Formou kofinancovania spoločne so zdrojmi EÚ bola realizovaná II. etapa SOŠ Ostrovského 1, Košice. Ako nová výstavba bola vybudovaná Telocvična v Rožňave. Financovanie týchto akcií bolo teda realizované ako viac zdrojové, pričom na ich financovaní sa podieľali prevažne úverové zdroje EIB, ďalej nenávratné zdroje EÚ, rozpočtové prostriedky KSK a v prípade Telocvične Rožňava aj rozpočtové prostriedky mesta Rožňava. **Celkový rozpočtový náklad týchto akcií predstavuje 283,91 mil. SKK (9,42 mil. €).** V prípade stavby Rekonštrukcia SOŠ Ostrovského 1, Košice došlo v priebehu realizácie k zvýšeniu rozpočtových nákladov z pôvodných 32,59 mil. SKK na 44,01 mil. SKK t. j. 1 460 995 €. Dôvodom bolo statické riešenie novej podpernej ocelevej konštrukcie z dôvodu nevyhovujúcej statiky telocvične. Zvýšenie rozpočtových nákladov bolo v plnom rozsahu hrazené z rozpočtu KSK a zdrojov EIB. **Tieto akcie boli ukončené a uvedené do prevádzky ku koncu roka 2010.**

4.2 Zhrnutie

Rozsah vynaložených úverových nákladov v oblasti školstva (166 mil. SKK, v prepočte 5,51 mil. €) umožnil získanie ďalších nenávratných zdrojov financovania vo výške 41 % celkových rozpočtových nákladov. Prínos úverových zdrojov vidíme v tom, že v tomto období boli jediným dostupným zdrojom financovania v rámci tvoriacich sa podmienok pre čerpanie fondov EÚ. Ďalším prínosom je možnosť zabezpečenia predfinancovania a následného získania ďalších nenávratných zdrojov na realizáciu projektov v oblasti školstva pre KSK.

5. Plnenie finančných ukazovateľov

Plnenie finančných kritérií stanovených v bode 6.07 úverovej zmluvy s EIB patrí k základným úverovým podmienkam, ktorými banka sleduje vývoj finančnej stability KSK. Jedná sa o podielové ukazovatele, konkrétne:

- **pomer celkového dlhu k ročným prevádzkovým príjmom, ktorý nesmie presiahnuť 70 %**
- **pomer ročných záväzkov spätých so splácaním dlhu k ročným prevádzkovým príjmom nesmie presiahnuť 15 %**
- **pomer hrubého prevádzkového prebytku k platbám úrokov by mal dosiahnuť najmenej 150 %.**

V uplynulom období (2007-2009) boli uvedené finančné pomerové ukazovatele v plnom rozsahu splnené. Dodržanie finančných kritérií za rok 2010 sme očakávali ako problematické z dôvodu znížených daňových príjmov v začiatku roka 2010. Nepriaznivý vývoj daňových príjmov bol čiastočne eliminovaný v II. polroku 2010, čo sa pozitívne odrazilo aj na plnení podielových ukazovateľov, ktoré v konečnom vyjadrení boli splnené:

Plnenie finančných kritérií podľa podmienok EIB

Tab. č. 4

v %

Ukazovateľ	Plnenie za r. 2010
Celkové zadĺženie k bežným príjmom (< 70%)	52,24
Celkové ročné splátky dlhu k bežným príjmom (< 15%)	5,25
Hrubý prebytok k platbám úrokov (> 150%)	255,32

Pri hodnotení jednotlivých ukazovateľov je potrebné zohľadniť nasledujúce skutočnosti:

- **Celkové zadĺženie k bežným príjmom** - plnenie tohto ukazovateľa za rok 2010 vykazujeme v hodnote 52,24 %, čo nižšie než stanovený limit EIB vo výške 70 %. Oproti rozpočtovým pravidlám územnej samosprávy (§17 Zákona 583/2004 Z.z.) je tento ukazovateľ prísnejší v tom, že oproti daňovým príjmom vstupujú do podielu všetky dlhodobé záväzky so splatnosťou nad jeden rok. K ohrozeniu tohto ukazovateľa vo vzťahu k rozpočtovým pravidlám by mohlo dôjsť len v prípade legislatívnych zmien, ktoré MF SR pripravuje v oblasti sledovania verejného dlhu. Relatívne nižšie hodnoty tohto ukazovateľa sú ovplyvnené aj tým, že záväzky z povodní financované formou dodávateľského úveru budú v dôsledku odloženej splatnosti zúčtované aj v roku 2011.
- **Celkové ročné splátky dlhu k bežným príjmom** – tento ukazovateľ KSK zatiaľ splnil bez vážnejších problémov a priaznivé je aj očakávané plnenie za rok 2011.
- **Hrubý prebytok k platbám úrokov** – bol priaznivo splnený napriek negatívnym očakávaniam, ktoré vznikli z dôvodu legislatívnych úprav prijatých Vládou SR v rámci prijatia proti krízovým opatrením vzhľadom na možnosti použitia rezerv. Pri dôslednom sledovaní použitia rezerv zo strany KSK aj v nasledujúcom období by tento ukazovateľ mal byť dodržaný aj za rok 2011.

6. Z á v e r

Na území Košického samosprávneho kraja sa nachádza 1 955 kilometrov ciest II. a III. triedy. Ich kvalita sa po týchto investíciách zlepšila. Na základe aktuálneho hodnotenia stavebno-technického stavu ciest vo vlastníctve KSK sa zvýšila kategória ciest vo veľmi dobrom stave zo 14,2 % z roku 2004 na 39,9 % ku koncu roka 2010. V nevyhovujúcom a havarijnom stave sa však stále nachádza 17,9 % ciest. Každoročné opravy dopravných komunikácií si pritom po predchádzajúcom zimnom období vyžadujú približne 2 mil. €. Tieto náklady sa na základe skúseností z minulých rokov ešte zvyšujú v letných mesiacoch v dôsledku každoročnej povodňovej aktivity.

Financovanie bežných opráv formou PPP projektov a investícií do cestnej infraštruktúry prostredníctvom kapitálových výdavkov by v takomto rozsahu nebolo možné realizovať bez účasti cudzieho kapitálu. V budúcom období sa však bude meniť štruktúra týchto zdrojov a to v prospech čerpania nenávratných zdrojov financovania prostredníctvom štrukturálnych fondov EÚ. Pre ďalšie obdobie je potrebné nové systémové a komplexné zabezpečenie spôsobu financovania dopravnej infraštruktúry tak, aby finančné zdroje boli pripravené na pokrytie potrieb tohto odvetvia minimálne na obdobie nastávajúcich 5 – 10 rokov, s minimálnym dopadom na výšku dlhovej služby KSK.

Oblasť školstva je ďalšou podobnou kategóriou vyžadujúcou opakované investície do rekonštrukcií škôl a školských zariadení. Významný prínos vynaložených úverových zdrojov vidíme v možnosti vybudovania nových zariadení hlavne v oblasti telovýchovy (Telocvičňa Rožňava, SOŠ Ostrovského 1. - Telocvičňa I., Gymnázium P. Horova Michalovce – Rekonštrukcia telocvične. Ďalším dôležitým efektom je dosiahnutie energetických úspor na zrekonštruovaných školských zariadeniach.

V oblasti kultúrnych a historických zariadení je prínosom zaradenie akcie Rekonštrukcia Východoslovenského múzea. Prvá etapa tejto stavby bola začatá ešte v r. 2007, čo znamenalo taký časový predstih, ktorý by mal umožniť komplexné ukončenie tejto rekonštrukcie, vrátane získania nových priestorov z fondov EÚ do konca roku 2012. Tento termín je zároveň začiatkom jednej z najvýznamnejších akcií nadregionálneho charakteru Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013.

Je preto potrebné zdôrazniť, že projekt financovania regionálnej infraštruktúry v spolupráci s EIB zohral dôležitú úlohu pri snahách o zvýšenie konkurencieschopnosti a atraktivity Košického samosprávneho kraja, pre ktoré je kvalitná infraštruktúra nevyhnutným predpokladom. Pri hodnotení celkových podmienok financovania prostredníctvom úverových zdrojov EIB je možné konštatovať, že v súčasnom období nie je na trhu porovnateľný zdroj financovania. Úverové zdroje zároveň pomohli Košickému samosprávnemu kraju zabezpečiť potrebný podiel na kofinancovaní a predfinancovaní projektov EÚ a získať tak ďalšie nenávratné zdroje financovania.

Košice 5. 8. 2011